

Aansprakelijkheden volgens huidige wet- en regelgeving

- Stichting Sertum
- Marcel Smit

inleiding

- Strafrechtelijke aansprakelijkheid
- Bestuursstrafrechtelijke aansprakelijkheid
- Civielrechtelijke aansprakelijkheid

strafrecht

DADERSCHAP RECHTSPERSOON

- Artikel 51 Wetboek van Strafrecht.
- De desbetreffende gedraging moet de rechtspersoon redelijkerwijs kunnen worden toegerekend.
  - Afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval (elke zaak is anders).
  - Gelet op de aard van de gedraging.
- Gedraging verricht in de sfeer van de rechtspersoon.
  1. Handelen of nalaten van iemand die of uit hoofde van een dienstbetrekking of uit andere hoofde werkzaam is t.b.v. de rechtspersoon.
  2. Gedraging past in de normale bedrijfsvoering van de rechtspersoon.
  3. De gedraging de rechtspersoon dienstig is geweest.
  4. De rechtspersoon vermocht beschikken of de gedraging als dan niet zou plaatsvinden en zodanig of vergelijkbaar gedrag werd blijkens de feitelijke gang van zaken door de rechtspersoon aanvaard of placht te aanvaarden. Hieronder valt ook het niet betrachten van de zorg die in redelijkheid van de rechtspersoon kan worden gevergd met het oog op voorkoming van de gedraging.

Strafrecht

FEITELIJK LEIDINGGEVEN

Stappenplan

- Is er sprake van een strafbaar feit?
- Is de rechtspersoon strafrechtelijk aansprakelijk voor dit strafbare feit?
- Was de verdachte bevoegd en gehouden maatregelen te nemen ter voorkoming van het strafbare feit?
- Heeft de verdachte nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming van het strafbare feit?
- Heeft de verdachte bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden gedraging zich zal voordoen en zo opzettelijk de verboden gedraging bevordert?

bestuursstrafrecht

Beleidsregel boeteoplegging

Begrip werkgeverschap arbeidsomstandighedenwetgeving

Matigingsgronden

- Inventariseren risico's van de concrete werkzaamheden
- Noodzakelijk randvoorwaarden voor een veilige werkwijze
- Adequate instructies
- Adequate toezicht

Evenredigheidsbeginsel

> Ongevallen. 3 cases

ONGEVALLLEN

- Brand portiekflat Arnhem
- Ongeval goederenlift
- Bknelling in open liftkooi

Landelijk Congres

HOME CONGRES & THEMA PRESENTATIES & HAND-OUTS SPREKERS INFORMATIEMARKT CONTACT

LIFTGEBRUIK BIJ BRAND

7 november 2018
FIGI THEATER ZEIST

CONGRES GEMIST?
BEKIJK DE HAND-OUTS
ALLE PRESENTATIES OP EEN RIJ

BIJ BRAND GEEN LIFT? OF ZIJN ER UITZONDERINGEN MOGELIJK?

"Bij brand geen lift?" Zo staat er al vele jaren in Nederlandse liften te lezen. Maar hoe actueel is zo'n voorschrift met een toename van de hoogbouw en de groeiende vergrijzing? Zijn er mogelijkheden om de lift bij brand wel te gebruiken? Of is het juist een absolute no-go? Op het landelijk congres 'Liftgebruik bij Brand', dat op woensdag 7 november 2018 plaatsvond, schetsten brandweer, overheid, gebouwgenaren, liftenbranche en Liftinstituut hun visie.

Tijdens het congres werden de resultaten van recent overheidsonderzoek naar de gebruiksmogelijkheden van liften bij brand gepresenteerd. Evenals de resultaten van onderzoek onder eigenaren en liftgebruikers. Het congres werd druk bezocht: zo'n 420 toehoorders namen deel. Daaronder: gebouwgenaren, woningcorporaties, VVE's, verhuurders, architecten, aannemers, liftenbedrijven, overheidsinstanties en adviseurs.

ONDERZOEKEN

HAND-OUTS & PRESENTATIES

VERSLAG & CONCLUSIE

THEMA

> Case 1: Brand portiekflat Arnhem

BRAND PORTIEKFLAT ARNHEM

ARNHEM 1 januari 2020 - Bij een brand in een portiekflat aan het Gelderseplein in Arnhem zijn een 39-jarige vader en zijn 4-jarig zoontje om het leven gekomen. De moeder (36) en dochter (8) van het gezin raakten ernstig gewond, meldt een woordvoerder van de politie.

De melding van de brand in Arnhem-Zuid kwam even na 01.00 uur binnen. De brandweer rukte uit met meerdere bluswagens en had het vuur snel onder controle. Er woedde brand bij de ingang, het trappenhuis en de lift.

Lift vol rook

Door de brand viel de elektriciteit in het gebouw uit en viel de lift stil. De lift kwam vol rook te staan, waardoor de vier slachtoffers buiten bewustzijn raakten.

BRAND PORTIEKFLAT ARNHEM

Liftinstituut heeft in opdracht van de Politie onderzoek gedaan naar de rol van de lift bij het ongeval. Het volgende is gebleken:

- De lift heeft ten tijde van de brand nog normaal gefunctioneerd;
- De slachtoffers zijn bij aankomst met de lift in de brandende hal direct met de lift weer gevlucht naar de 3^e etage;
- De lift is normaal aangekomen op de 3^e etage. Echter door de rook in de lift waren de slachtoffers reeds buiten bewustzijn geraakt, waardoor zij de lift niet hebben verlaten op de 3^e etage. 2 personen overleden hierbij, 2 raakten zwaar gewond.

BRAND PORTIEKFLAT ARNHEM

Marcel Smit zal nu ingaan op de uitspraak van de rechtbank.

zie deze link:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBGEL:2020:3156&showbutton=true&keyword=gelderseplein>

CASUS 1: BRAND PORTIEKFLAT ARNHEM

- OPZETTELIJKE BRANDSTICHTING (ARTIKEL 157 WETBOEK VAN STRAFRECHT)
- VEROORZAKEN VAN BRAND DOOR SCHULD (ARTIKEL 158 WETBOEK VAN STRAFRECHT)
- CAUSAAL VERBAND BRAND BANK EN DE GEVOLGEN
- OPZET IN STRAFRECHTELIJKE ZIN
- SCHULD IN STRAFRECHTELIJKE ZIN

> Case 2: Ongeval goederenlift

ONGEVAL GOEDERENLIFT

PERSBERICHT:

Dodelijk liftongeval in kledingzaak: 100.000 euro boete voor de eigenaar.

De eigenaar van een kledingzaak in Geldrop moet 100.000 boete betalen. Volgens de rechter is de winkel schuldig aan de dood van een werknemster, die bij een bedrijfsongeval met een goederenlift om het leven kwam.

De lift waarin de 55-jarige winkelmedewerkster bijna drie jaar geleden om het leven kwam, was oud en gevaarlijk. Bovendien was er al eerder een ongeluk mee gebeurd en is de lift daarna onvoldoende aangepast.

Het slachtoffer raakte met haar hoofd bekneld, toen zij kleding in een kooilift plaatste. Volgens het OM heeft de vrouw een tijd lang bekneld gezeten onder het volle gewicht van de kooilift. Toen het ongeval werd opgemerkt, was zij al overleden.

ONGEVAL GOEDERENLIFT

PERSBERICHT:

Vervolg van vorige dia:

Zorgplicht

Werkgevers moeten zorgen dat werknemers op een veilige werkplek en onder veilige omstandigheden kunnen werken. Dat heeft dit bedrijf nagelaten en daarom is zij tekortgeschoten in haar zorgplicht, zo vindt de rechter.

Zo voldeed de goederenlift kort gezegd niet aan de veiligheidsnormen, kregen medewerkers geen voorlichting over veiligheidsrisico's en gaf het bedrijf onvoldoende instructies over de lift.

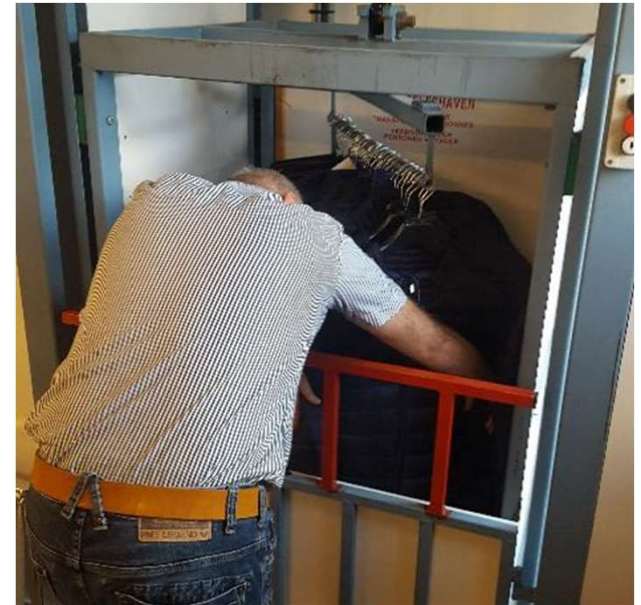
ONGEVAL GOEDERENLIFT

Liftinstituut heeft in opdracht van de Politie het ongeval onderzocht. Uit het onderzoek komt naar voren dat de goederenlift is bediend door het slachtoffer, nadat deze vol met kleding is gehangen. Bij het naar beneden gaan van de kooi zijn diverse opgehangen kledingstukken mogelijk verstoord geraakt en heeft het slachtoffer dat mogelijk willen herstellen. Daarbij is zij bekneld geraakt tussen bovenkant schachthek en onderzijde van de ophangconstructie van de kooi en is hierbij overleden.

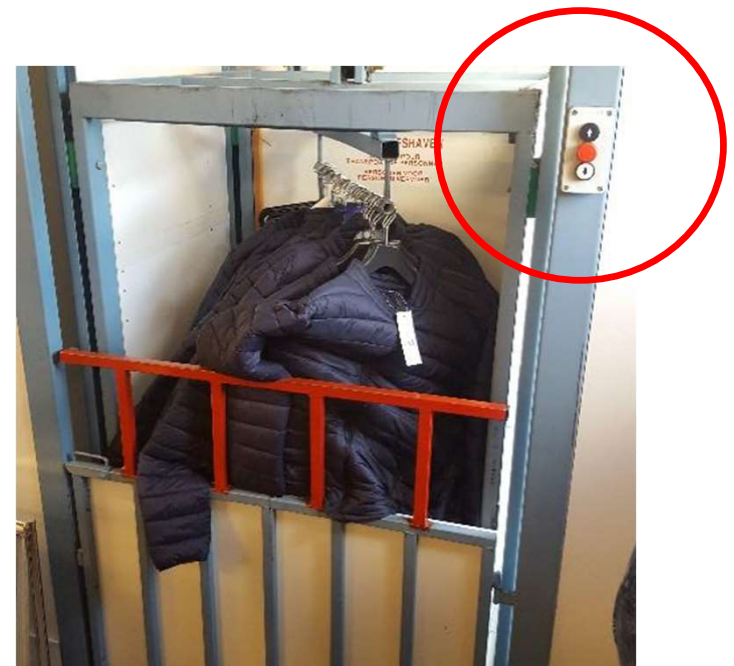
ONGEVAL GOEDERENLIFT

Daar waar het ongeval plaatsvond was een lage schachtafscherming aangebracht in combinatie met een open liftkooi. Daardoor is er een groot risico op beknelling. Zie foto (proefpersoon)

ONGEVAL GOEDERENLIFT

Het beknellingsrisico wordt vergroot door de zogenaamde “overnamebesturing” van de goederenlift. Er is wel een noodstopchakelaar aangebracht. Die heeft het slachtoffer vanuit haar benarde positie niet kunnen bedienen. Ook zijn er geen waarschuwingen aangetroffen die de gebruikers op het beknellingsrisico wijzen.

ONGEVAL GOEDERENLIFT

Marcel Smit zal nu ingaan op de uitspraak van de rechtbank.

zie deze link:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBOBR:2020:3088&showbutton=true&keyword=geldrop&keyword=ongeval>

CASUS 2: ONGEVAL GOEDERENLIFT

- DOOD DOOR SCHULD
- ARTIKEL 32 ARBEIDSOMSTANDIGHEDENWET
- KLEURLOOS OPZET
- STRAFRECHTELIJKE- EN BESTUURSRECHTELIJKE BENADERING VAN DE ZAAK
- BESTUURSRECHTELIJKE BOETETRAJECT

> Case 3: Dood door beknelling open liftkooi

DOOD DOOR BEKNELLING OPEN LIFTKOOI

PERSBERICHT:

Jongen (15) doodgedrukt in horrorlift

door Joan van den Dungen MAASTRICHT -

Een 15-jarige zaterdaghulp van de Edah in Maastricht is op gruwelijke wijze doodgedrukt in een oude lift. Het slachtoffer nam zaterdagochtend samen met een 16-jarige collega de lift van de eerste verdieping naar de kelder van de supermarkt. In de lift stond ook een zware papiercontainer. Dit gevaarte bleef onderweg echter hangen aan een uitstekende dorpel van de begane grond. Door de kracht van de dalende lift werd de container met geweld tegen de jongen geperst.

DOOD DOOR BEKNELLING OPEN LIFTKOOI

Liftinstituut heeft in opdracht van de Arbeidsinspectie het ongeval onderzocht. Uit het onderzoek komt naar voren dat het slachtoffer achter de deur hem in de lift gereden kar stond. De lift heeft geen kooideuren. Bij het naar beneden gaan van de kooi is de kar achter een rand van de schacht blijven hangen, en door de dalende beweging van de kooi gekanteld.

LET OP! KNELGEVAAR

- Blijf weg van de deur
- Plaats goederen tegen achterwand
- Sta ernaast, bij stopknop
- Zet wagens vast

 LIFTINSTITUUT

DOOD DOOR BEKNELLING OPEN LIFTKOOI

Het slachtoffer raakte daardoor bekneld tussen de kar en de achterwand van de kooi.

Vanuit die positie kon het slachtoffer de blokkeerschakelaar in de kooi niet meer bereiken en overleed.

Detail: De lift was eerder afgekeurd en had dus geen geldig certificaat.

DOOD DOOR BEKNELLING OPEN LIFTKOOI

Marcel Smit zal nu ingaan op de uitspraak van de rechtbank.

zie deze link:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBMAA:2004:AQ1079&showbutton=true&keyword=lift+ongeval>

CASUS 3: DOOD DOOR BEKNELLING OPEN LIFTKOOI

- VRIJSPRAAK DOOD DOOR SCHULD
- BEWEZENVERKLARING ARTIKEL 32
ARBEIDSOMSTANDIGHEDENWET
- CIVIELRECHTELIJKE AANSPRAKELIJKHEID: ARTIKEL 174 BOEK 6
BURGERLIJK WETBOEK

